



IZVJEŠĆE O RADU

**JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2020. GODINU**

IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PROGRAMA ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA,
PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

- OPĆI DIO -

Klasa: 612-07/21-01/3
Urbroj: 2186/1-015-21-2
VARAŽDIN, 26. VELJAČE 2021. GODINE

I UVOD

- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (u nastavku: Ustanova) je neprofitna organizacija osnovana s ciljem upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima Varaždinske županije. Sjedište Ustanove je u Varaždinu, Stanka Vraza 4;
- Ustanova je osnovana u lipnju 1999. godine temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13, 15/18, 14/19) i Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), a njezin kontinuirani stručni rad je započeo početkom 2001. godine;
- Osnivač Ustanove je Varaždinska županija;
- Ustanova obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja Varaždinske županije u cilju zaštite i očuvanja izvornosti, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja;
- Ustanova ima zaposlene pet djelatnice/djelatnika: ravnateljicu, višu stručnu savjetnicu, administrativnu referenticu, čuvara prirode i suradnicu na projektima, sve VSS;
- Ustanovom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova, koje prema članku 21. *Odluke o osnivanju Ustanove* ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" br. 5/07 – pročišćeni tekst, 48/09, 47/14, 83/20) podnosi godišnja izvješća o radu Županu;
- Prema članku 134. stavku 6. Zakona o zaštiti prirode Upravno vijeće dostavlja izvršnom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, kao i nadležnom Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

II PROGRAM RADA ZA 2020. GODINU

1. AKTIVNOSTI ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

- A.1. Očuvanje spomenika parkovne arhitekture Arboretum Opeka
- A.2. Očuvanje Dravske park-šume u Varaždinu
- A.3. Očuvanje ostalih zaštićenih područja
- A.4. Praćenje stanja (monitoring) vrsta i staništa
- A.5. Nadzor i praćenje stanja u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže
- A.6. Priprema dokumenata za upravljanje zaštićenim područjima, područjima ekološke mreže i strogo zaštićenim vrstama
- A.7. Definiranje mjera očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije

B. ODRŽIVOST KORIŠTENJA PRIRODNIH DOBARA

- B.1. Praćenje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode iz Programa održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda
- B.2. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u strateške, prostorne i planske dokumente

C. ZAŠTITA I OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE I TRADICIJSKIH VRIJEDNOSTI

D. UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA

- D.1. Provođenje programa za posjetitelje u zaštićenim područjima
- D.2. Organizacija X. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka

- D.3. Podizanje razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode
- D.4. Održavanje postojeće posjetiteljske infrastrukture zaštićenih područja

E. SURADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

- E.1. Suradnja s lokalnom zajednicom u aktivnostima zaštite, očuvanja i uređenja zaštićenih područja
- E.2. Informiranje zainteresirane javnosti

F. RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE

- F.1. Stručna edukacija djelatnika
- F.2. Obavljanje poslova uredskog poslovanja
- F.3. Jačanje kapaciteta JU

2. PROJEKTI

- 2.1. DRAVA LIFE – Integrated River Management
- 2.2. "Protecting and restoring ecological connectivity in the Mura-Drava-Danube river corridor through cross-sectoral cooperation" (akronim: LIFELINE MDD)
- 2.3. „Development and Protection of the Transboundary Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube“ (akronim: RIVERSIDE)
- 2.4. Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000
- 2.5. Edukativno igralište u Dravskoj park-šumi u Varaždinu
- 2.6. Edukativno igralište u park-šumi Trakošćan
- 2.7. Poučna staza Ivanščica
- 2.8. Edukativno šetalište u Varaždinskim Toplicama
- 2.9. Odmorište u Dravskoj park-šumi u Varaždinu
- 2.10. Info-točka Gaveznicica – Kameni vrh u Lepoglavi
- 2.11. Odmorište Hruškovac – Kalnik
- 2.12. Vilinska šetnica u park-šumi Trakošćan
- 2.13. Zaštita i uređenje Spilje Vindija
- 2.14. European White Storks (Ciconia ciconia) Roofs - LIFE White Stork

III IZVORI SREDSTAVA

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode, sredstva za rad Ustanove i obavljanje djelatnosti za koju je osnovana izdvajaju se iz Proračuna Varaždinske županije, kao i iz drugih izvora (sredstva iz državnog proračuna, proračuna JLS-a, donacija, zaklada i slično).

Tijekom 2020. godine za redovan rad Ustanove i obavljanje djelatnosti za koju je osnovana izdvojena su sredstva iz Proračuna Varaždinske županije u iznosu od 1.202.608,00 kuna, što je za 134.892,00 kuna manje od planiranog.

Istovremeno, Ustanova je iz različitih drugih izvora (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, kamate i sl.) dobila sredstva u iznosu od 5.011,00 kuna za projekt vezan uz zaštitu i očuvanje bijele rode, što je za 1.789,00 kuna manje od planiranog.

R.br.	IZVOR PRIHODA	PLANIRANO	pov./smanj.	REALIZIRANO
1.	Proračun Varaždinske županije	1.337.500,00	-134.829,00	1.202.608,00
2.	Ostali prihodi	6.800,00	-1.789,00	5.011,00
3.	Ukupni prihodi (1+2)	1.344.300,00	-136.618,00	1.207.619,00

IV IZVRŠENJE PROGRAMA RADA

PROVEDENE AKTIVNOSTI I REALIZIRANI DIJELOVI PROGRAMA

1. **AKTIVNOSTI ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE**

A. **OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI**

A.1. Očuvanje spomenika parkovne arhitekture Arboretum Opeka

U cilju zaštite i održavanja postojećeg stanja nastavljeno je provođenje aktivnosti redovitog održavanja Arboretuma Opeka (u periodu od svibnja do studenog) putem dva vrtlarska djelatnika zaposlena ugovorom o djelu: košnja livadnih površina, orezivanje živice, uklanjanje suhih grana, održavanje puteva i staza, uklanjanje smeća i slično.

A.2. Očuvanje Dravske park-šume u Varaždinu

Nastavljena je suradnja s Hrvatskim šumama vezana uz program gospodarenja Dravskom park-šumom u Varaždinu, a u cilju provođenja smjernica za zaštitu i očuvanje šumskih ekosustava. Poticano je rješavanje pitanja smeća, prometa, kao i provođenja redovitih aktivnosti zaštite i održavanja predmetnog zaštićenog područja (uklanjanje suhih stabala i suhih grana, sadnja autohtonih vrsta drveća u prorijeđene dijelove šume i slično).

A.3. Očuvanje ostalih zaštićenih područja

Tijekom godine ukazala se potreba za sanacijom zaštićene tise u Čalincu (spomenik parkovne arhitekture – pojedinačno stablo), što je i realizirano. Također, ukazala se i potreba za uređenjem predspiljskog prostora spomenika prirode – paleontološkog „Spilja Vindija“, što je također realizirano.

A.4. Praćenje stanja (monitoring) vrsta i staništa

Zbog aktualne situacije s COVID-19 nisu realizirane sve planirane aktivnosti vezane uz inventarizaciju i praćenje stanja divljih i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže putem vanjskih suradnika: nije izvršena provjera stanja skloništa šišmiša u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Petrijancu te nisu provedene aktivnosti praćenja stanja kockavice (*Fritillaria meleagris*) u suradnji s osnovnim i srednjim školama s područja Varaždinske županije. Prikupljeni su podaci o gnijezdima bijele rode (*Ciconia ciconia*) na gospodarskim i drugim objektima te el. stupovima na području Varaždinske županije.

A.5. Nadzor i praćenje stanja u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

Putem redovitog obilaska zaštićenih područja osigurano je evidentiranje promjena i ažuriranje baze podataka o zaštićenim područjima Varaždinske županije. Negativne aktivnosti prijavljene su nadležnim inspekcijskim službama.

A.6. Priprema dokumenata za upravljanje zaštićenim područjima, područjima ekološke mreže i strogo zaštićenim vrstama

Vezano uz planiranu izradu planova upravljanja za područja ekološke mreže NATURA 2000 u sklopu projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000“, pokrenute su aktivnosti na prikupljanju i sistematizaciji podataka o prirodnim vrijednostima vršnog dijela Ivanščice te područja uz rijeku Dravu. Krajem godine započele su aktivnosti na izradi zajedničkog plana upravljanja za područje uz rijeku Dravu (PU 007) te je ustanova dobila na raspolaganje i asistenticu za planiranje.

A.7. Definiranje mjera očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije

Ustanova je redovito sudjelovala u postupcima izdavanja rješenja/dopuštenja odn. uvjeta zaštite prirode za provođenje zahvata i radnji u zaštićenim područjima (u suradnji s županijskim upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša), kao i u postupcima davanja očitovanja u postupcima ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

B. ODRŽIVOST KORIŠTENJA PRIRODNIH DOBARA

B.1. Praćenje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode iz Programa održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda

Nastavljena je suradnja s Hrvatskim vodama po pitanju definiranja dodatnih uvjeta i mjera zaštite prirode za zahvate i radnje koje se planiraju u sklopu višegodišnjeg Programa održavanja u području od štetnog djelovanja voda za slivna područja u Varaždinskoj županiji (planirani su radovi za period 2019.-2022.). Izvršen je zajednički obilazak pojedinih lokacija na kojima su planirani radovi te su predloženi dodatni uvjeti i mjere zaštite prirode.

B.2. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u strateške, prostorne i planske dokumente

Ustanova je redovito sudjelovala u postupcima davanja očitovanja, stručnih mišljenja i prijedloga kod izrade prostornih planova JLS-a odnosno ostalih županijskih planskih dokumenata, strategija, izvješća, postupaka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, kao i kod pripreme i izrade planova, strategija, procjena i slično.

B. ZAŠTITA I OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE I TRADICIJSKIH VRIJEDNOSTI

U Programu rada za 2020. godinu nisu planirane aktivnosti vezane uz zaštitu i očuvanje kulturne baštine i tradicijskih vrijednosti.

D. UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA

D.1. Provođenje programa za posjetitelje u zaštićenim područjima

U sklopu info-točke Trakošćan organiziran je prihvati i informiranje posjetitelja o prirodnim vrijednostima područja (od srpnja do studenog, preko vanjskih suradnika zaposlenih temeljem ugovora o dijelu), a organizirane su i aktivnosti stručnog vodstva na području spomenika prirode „Gaveznicica – Kamen vrh“ u Lepoglavi (preko Udruga „Lepoglavski ahat, temeljem ugovora o pružanju usluga stručnog vodstva). Zbog aktualne situacije s COVID-19 nisu realizirane planirane aktivnosti vezane uz organizaciju terenske nastave u zaštićenim područjima (info-točka Trakošćan, Dravska park-šuma u Varaždinu). Međutim, nastavljene su aktivnosti vezane uz osmišljavanje različitih dodatnih edukativnih programa (u suradnji s Centrom izvrsnosti iz biologije Varaždinske županije).

D.2. Organizacija X. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka

Zbog aktualne situacije s COVID-19 nisu realizirane planirane aktivnosti vezane uz organizaciju X. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka.

D.3. Podizanje razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode

U cilju podizanja razine svijesti javnosti o potrebi zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti provedene su aktivnosti obilježavanja Dana planeta Zemlje i Dana zaštite prirode (objava prigodnih tekstova na web stranici Ustanove), kontinuirano informiranje javnosti o aktivnostima zaštite prirodnih vrijednosti Varaždinske županije (gostovanje u radio emisijama, članci na web portalima, distribucija raznih tiskanih promotivnih materijala i slično). Zbog aktualne situacije s COVID-19 nije realizirana planirana aktivnost obilježavanja noći šišmiša. Redovito je održavana i ažurirana web stranica Ustanove.

D.4. Održavanje postojeće posjetiteljske infrastrukture zaštićenih područja

Provedene su aktivnosti na održavanju postojeće posjetiteljske infrastrukture i informativno-edukativnih sadržaja u zaštićenim područjima. Održavani su putevi i staze unutar spomenika parkovne arhitekture „Arboretum Opeka“ i spomenika prirode – geološkog „Gaveznicica – Kamen vrh“ u Lepoglavi.

E. SURADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

E.1. Suradnja s lokalnom zajednicom u aktivnostima zaštite, očuvanja i uređenja zaštićenih područja

Nastavljene su aktivnosti suradnje s lokalnom zajednicom te su poticane aktivnosti vezane uz obnovu i uređenje Dravske park-šume u Varaždinu, zaštitu i uređenje spomenika prirode -

paleontološkog „Spilja Vindija“, održavanje i uređenje spomenika prirode - geološkog „Gaveznicica - Kameni vrh“ u Lepoglavi, kao i aktivnosti vezane uz ostala zaštićena područja. U tom smislu prijavljeni su odgovarajući projekti na natječaj Ministarstva kulture i medija za financiranje programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara u 2021. godini (za spilju Vindija), kao i na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava" (za Dravsku park-šumu u Varaždinu, park-šumu Trakošćan, spomenik prirode Gaveznicica-Kameni vrh u Lepoglavi i značajni krajobraz Kalnik). Također je realizirana i aktivna suradnja s civilnim sektorom (Udruga Lepoglavski ahat, Speleološka udruga „Kraševski zvir“ i Udruga Rafting Matiz i slično).

E.2. Informiranje zainteresirane javnosti

Nastavljene su aktivnosti vezane uz redovito informiranje zainteresirane javnosti (građana, novinara, županijskih vijećnika i slično) o pitanjima zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije te realizacije ostalih obveza koje proizlaze iz odredbi Zakona o pravu na pristup informacija.

F. RAZVOJ KAPACITETA I OMOGUĆAVANJE RADA JAVNE USTANOVE

G.1. Stručna edukacija djelatnika

Tijekom 2020. godine djelatnici javne ustanove sudjelovali su na skupu stručnih službi, kao i na različitim drugim radionicama ili događanjima u sklopu projekata lifelineMDD i RIVERSIDE, koji su zbog aktualne situacije vezane uz COVID-19 održani on-line putem.

G.2. Obavljanje poslova uredskog poslovanja

Redovito su obavljani poslovi uredskog poslovanja koji uključuju vođenje knjiga uredskog poslovanja, dopremu, otpremu i evidentiranje ulazne i izlazne pošte, prihvrat računa i pripremu za plaćanje, vođenje evidencije o financijskim troškovima i slično.

G.3. Jačanje kapaciteta JU

Za potrebe realizacije pojedinih aktivnosti koje su planirane programom rada javne ustanove angažirana su dva vrtlarska djelatnika za poslove održavanja spomenika parkovne arhitekture „Arboretum Opeka“, spomenika prirode – geološkog „Gaveznicica – Kameni vrh“ u Lepoglavi, šumske čistine u sklopu poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu i spomenika prirode – paleontološkog „Spilja Vindija“ (ugovori o djelu), kao i suradnice za vođenje info-točke u park-šumi Trakošćan (ugovori o djelu). U sklopu projekta RIVERSIDE zaposlena je i nova djelatnica, stručna suradnica na projektima.

2. PROJEKTI

PROJEKTI KOJI SE TRENUTNO PROVODE:

2.1. DRAVA LIFE – Integrated River Management

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije je tijekom godine (kao jedan od partnera na projektu) sudjelovala u svim aktivnostima petogodišnjeg projekta Drava Life, koji traje od 2015. do 2020. godine (podnesen je zahtjev za produžetak trajanja projekta). Tijekom godine odvijale su se aktivnosti vezane uz postavljanje konstrukcija info-točaka na definiranim lokacijama unutar regionalnog parka Mura-Drava.

2.2. "Protecting and restoring ecological connectivity in the Mura-Drava-Danube river corridor through cross-sectoral cooperation" (akronim: LIFELINE MDD)

Projekt je odobren u sklopu Interreg Danube Transnational Programa i započeo je u srpnju 2020. godine. Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju pripremu i tisak više projektnih publikacija, organizaciju početne konferencije, volonterskih akcija i tečaja za voditelje riječnih škola, te nabavu opreme za uspostavu riječne škole na području Varaždinske županije. Tijekom 2020. godine projektne aktivnosti izvršavale su se u skladu s vremenskim planom projekta, a JU

Varaždinske županije je u sklopu projekta realizirala planiranu izradu edukativne slikovnice o riječnim pticama.

2.3. „Development and Protection of the Transboundary Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube“ (akronim: RIVERSIDE)

Projekt je odobren u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. i započeo je u rujnu 2020. godine. Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju veći broj istraživanja vrsta i staništa na području rijeke Drave u Varaždinskoj županiji (Pisces, Odonata, Coleoptera, Lutra lutra, lokacije pogodne za birdwatching), pripremu i tisak publikacija (brošura) o istraživanim vrstama, pripremu i tisak vodiča za birdwatching na području Varaždinske županije, kao i razvoj sustava multimedijske interpretacije prirodnih vrijednosti Dravske park-šume u Varaždinu (izrada multimedijskih aplikacija, nabava opreme). Tijekom 2020. godine projektne aktivnosti izvršavale su se u skladu s vremenskim planom projekta, a JU Varaždinske županije je u sklopu projekta realizirala planirano zapošljavanje suradnice za projekte.

2.4. RAZVOJ OKVIRA ZA UPRAVLJANJE EKOLOŠKOM MREŽOM NATURA 2000

Nositelj projekta je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, a projekt je odobren u okviru sredstava operativnog programa EU Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godine. Projektne aktivnosti između ostalog obuhvaćaju i izradu 5 planova upravljanja koji će obuhvatiti 13 područja ekološke mreže koja se nalaze na području Varaždinske županije, kao i 7 zaštićenih područja. Tijekom 2020. godine započele su aktivnosti vezane uz izradu plana upravljanja za područje uz rijeku Dravu (PU 007), u sklopu čega je JU Varaždinske županije dobila na raspolaganje i dodatnog djelatnika - asistenticu za upravljanje.

2.5. EDUKATIVNO IGRALIŠTE U DRAVSKOJ PARK-ŠUMI

Projekt je odobren u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju obnovu i uređenje edukativnog šesterokutića za igru i edukaciju na dječjem igralištu u južnom dijelu šume, kao i postavljanje dodatnih edukativnih kazala u cilju edukacije o šumi i šumskom ekosustavu. U tijeku su pripreme za provedbu nabave.

2.6. EDUKATIVNO IGRALIŠTE U PARK-ŠUMI TRAKOŠĆAN

Projekt je odobren u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju izradu i postavljanje više drvenih elemenata za igru, rekreaciju i edukaciju o šumama i šumskom ekosustavu na manjim šumskim čistinama koje se nalaze u neposrednoj blizini info-točke Trakošćan. U tijeku su pripreme za provedbu nabave.

2.7. POUČNA STAZA IVANŠČICA

Projekt je odobren u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju uređenje više manjih odmorišta s poučnim info-pločama o prirodnim vrijednostima Ivanščice uz postojeći planinarski put Ivanec-Pilana-Mrzljak-Črne Mlake-Pasarićeva kuća. U tijeku su pripreme za provedbu nabave.

2.8. EDUKATIVNO ŠETALIŠTE U VARAŽDINSKIM TOPLICAMA

Projekt je odobren u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju obnovu postojećeg parkovnog mobilijara (ograda vidikovca, info-ploče na poučnoj stazi) te izradu i postavljanje više drvenih elemenata za odmor, igru, rekreaciju i edukaciju o šumama i šumskom ekosustavu na čistini unutar šumskog dijela spomenika parkovne arhitekture-lječilišnog parka u Varaždinskim Toplicama. U tijeku su pripreme za provedbu nabave.

PRIJAVLJENI PROJEKTI ILI PROJEKTI U FAZI PRIJAVE:

2.9. ODMORIŠTE U DRAVSKOJ PARK-ŠUMI U VARAŽDINU

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava". Projektne aktivnosti obuhvaćaju postavljanje manjeg vidikovca odn. promatračnice na čistini u sjevernom dijelu šume s pratećim informativno-edukativnim sadržajima o šumi i šumskom ekosustavu, čime se želi urediti mjesto za odmor posjetitelja te odvijanje radionica u sklopu škole u prirodi.

2.10. INFO-TOČKA GAVEZNICA-KAMENI VRH U LEPOGLAVI

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava". Projektne aktivnosti obuhvaćaju izradu i postavljanje 3 nadstrešnice/sjenice na platou za posjetitelje s pratećim informativno-edukativnim sadržajima, čime se želi urediti ugodno mjesto za boravak posjetitelja i edukaciju na otvorenom.

2.11. ODMORIŠTE HRUŠKOVEC – KALNIK

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava". Projektne aktivnosti obuhvaćaju izradu i postavljanje jedne sjenice za odmor, uređenje dva manja prijelaza (mosta) preko potoka Hruškovec, postavljanje više stolova i klupa (3-4 kompleta), kao i više informativno-edukativnih ploča na kojima će se prezentirati prirodne vrijednosti značajnog krajobraza Kalnik, prvenstveno šuma i šumskog ekološkog sustava.

2.12. VILINSKA ŠETNICA U PARK-ŠUMI TRAKOŠĆAN

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava". Projektne aktivnosti obuhvaćaju izradu i postavljanje kućica vila s edukativnim sadržajima koji tematski obrađuju pojedine elemente, pojave i procese u prirodi, a koji su prvenstveno vezani uz šumu i šumski ekološki sustav. Na taj se način tematika zaštite šuma i šumskog ekološkog sustava, ali i općenito zaštite prirode i okoliša, želi približiti onim najmlađim posjetiteljima park-šume Trakošćan.

2.13. Zaštita i uređenje Spilje Vindija

Projekt je u listopadu 2020. godine ponovno prijavljen na Natječaj Ministarstva kulture i medija za financiranje programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara u 2021. godini, čeka se rezultati natječaja. Prijava koja je u listopadu 2019. prijavljena na isti natječaj, nije odobrena. Projektom je planirana izrada projektne dokumentacije osnovnog unutrašnjeg uređenja prostora spomenika prirode - paleontološkog Spilje Vindija, radi sprječavanja daljnjeg nekontroliranog ulaza u špilju, zaustavljanja daljnje devastacije kontrolnih profila te omogućavanja stručnog vođenja posjetitelja. Projektna dokumentacija obuhvatila bi razradu vođenja i postavljanja hodnih staza u unutrašnjosti špilje, kao i razradu preliminarnog rješenja zaštite i prezentacije glavnog profila i unutrašnjosti špilje.

2.14. European White Storks (*Ciconia ciconia*) Roofs - LIFE White Stork

Krajem 2019. godine započele su pripreme za prijavu ovog projekta kroz program LIFE, potprogram OKOLIŠ, prioritarno područje Upravljanje i informacija. Unutar tog prioritarnog područja financiraju se projekti informiranja, podizanja svijesti i širenja informacija o okolišnim problemima. Aktivnosti Ustanove obuhvatile bi edukaciju i uključivanje škola u praćenje stanja populacije bijele rode (održavanje radionica i slično), kao i opremanje odn. uređenje tzv. rodnog kutka na 4 lokacije (igrališta s informativno-edukativnim sadržajima o bijeloj rodi). Na LIFE natječaj 2020. godine predana je Obavijest o prijavi projektnog sažetka (concept note), međutim projekt nije odobren. Projekt je trenutno u fazi pripreme za ponovnu prijavu na LIFE natječaj 2021. godine.

NEREALIZIRANE PLANIRANE AKTIVNOSTI S RAZLOZIMA IZOSTANKA REALIZACIJE

Zbog aktualne situacije vezane uz COVID – 19 nisu realizirane pojedine aktivnosti iz Programa rada (npr. monitoring kockavice, provjera stanja skloništa šišmiša, organizacija X. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka i slično).

UČINCI REALIZIRANIH AKTIVNOSTI

- Očuvanje i unapređenje postojećeg stanja zaštićenih lokaliteta;
- Zaštita i sprečavanje daljnje degradacije zaštićenih područja;
- Prikupljanje podataka o vrstama i staništima u područjima ekološke mreže NATURA 2000 u Varaždinskoj županiji;
- Suradnja s lokalnom zajednicom, obrazovnim institucijama i civilnim sektorom;
- Prezentacija zaštićenih područja (info-ploče, poučne staze);
- Edukacija i senzibilizacija šire javnosti o potrebi zaštite prirode (publikacije, plakati, mediji);
- Ostvarivanje pretpostavki za uključivanje pojedinih zaštićenih lokaliteta u turističku ponudu Varaždinske županije.

V OCJENA OSTVARENJA CILJEVA I SVRHE OSNIVANJA USTANOVE

- Osnivanjem Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije formirana je izdvojena institucija čiji je osnovni zadatak koordinacija svih aktivnosti vezanih uz zaštitu, održavanje i promicanje zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Varaždinske županije, kao i poticanje primjene zakonskih mogućnosti u zaštiti prirodne baštine. Svojim radom Ustanova kontinuirano ispunjava ciljeve i svrhu svog osnivanja, što je vidljivo iz svih aktivnosti koje provodi.
- Iako se u svom svakodnevnom radu susreće s brojnim problemima (poput ograničenih financijskih resursa, otežanog upravljanja lokalitetima koji su u privatnom vlasništvu, otežanog provođenja nadzora zbog ograničenih kadrovskih mogućnosti i slično), Ustanova svojim stručnim radom, redovitim obilaskom prirodnih područja i prikupljanjem podataka o zaštićenim područjima, vrstama i staništima kontinuirano doprinosi očuvanju prirodnih vrijednosti Varaždinske županije.

- Pokretanjem i realizacijom različitih aktivnosti i projekata vezanih uz uređenje i zaštitu pojedinih lokaliteta, Ustanova je i tijekom 2020. godine radila na unapređenju stanja pojedinih zaštićenih područja Varaždinske županije (Arboretum Opeka, Dravska park-šuma u Varaždinu, regionalni park Mura-Drava, park-šuma Trakošćan, spomenik parkovne arhitekture - lječilišni perivoj u Varaždinskim Toplicama, Vršni dio Ivanšćice, Spilja Vindija i drugo). Ujedno, kroz partnersku suradnju odn. pripremu projekata za daljnje financiranje od strane fondova EU, Ustanova je intenzivirala svoje aktivnosti vezane uz ostvarivanje mogućnosti za financiranje projekata zaštite prirode iz različitih drugih izvora.
- Kroz izradu informativno-edukativnih ploča i drugih edukativnih sadržaja, Ustanova je radila na prezentaciji prirodnih vrijednosti Varaždinske županije (npr. edukativna slikovnica o pticama i slično) te time doprinjela u edukaciji i senzibilizaciji šire javnosti o potrebi zaštite i očuvanja prirode.
- Aktivnosti vezane uz uređenje i prezentaciju pojedinih zaštićenih lokaliteta i prirodnih područja također su doprinjele u ostvarivanju pretpostavki za njihovo uključivanje u turističku ponudu Varaždinske županije.

VI OČITOVANJE UPRAVNOG VIJEĆA USTANOVE

Izvješće o radu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije za 2020. godinu pokazuje da je Ustanova u potpunosti ostvarila planirani opseg aktivnosti iz okvira program rada te dala značajan doprinos u unapređenju, održavanju, zaštiti i promicanju zaštićenih područja Varaždinske županije. Za nastavak uspješnog rada Ustanove te ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Zakona o zaštiti prirode, neophodno je nastaviti raditi na povećanju i jačanju kapaciteta Ustanove, kao i daljnjem rješavanju pitanja osiguravanja primjerenog smještaja, odnosno uredskih prostorija Ustanove.

Tijekom 2021. godine Ustanova će svoje aktivnosti usmjeriti prvenstveno na završetak realizacije projekata za koja su dobivena sredstva iz fondova EU. To su projekti „Drava Life“, lifelineMDD, RIVERSIDE, razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000, kao i projekti odobreni u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja (tip operacije 8.5.2) za područje Dravske park-šume, park-šume Trakošćan, perivoja u Varaždinskim Toplicama te područja Ivanšćice. Očekuje se i početak implementacije ostalih prijavljenih projekata. Također, nastaviti će se aktivnosti vezane uz daljnju pripremu i prijavu projekata za financiranje od strane fondova EU, na prikupljanju podataka o značajnim vrstama i staništima Varaždinske županije, kao i na edukaciji i senzibilizaciji šire javnosti te stvaranju pretpostavki za uključivanje pojedinih lokaliteta u turističku ponudu Varaždinske županije.

Prirodno bogatstvo Varaždinske županije jedna je od njezinih temeljnih vrijednosti i jedan od resursa za njezin daljnji razvitak. Kroz definiciju održivog razvoja i uključivanje stručnjaka iz svih relevantnih područja potrebno je pronaći ravnotežu između gospodarskih potreba, zaštite prirode, okoliša i socijalnog napretka kako bi se očuvale prirodne i kulturne datosti naše još uvijek izuzetno biološki i krajobrazno bogate županije.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Letancije Golubić

Javna ustanova za upravljanje
zaštićenim dijelovima prirode
Varaždinske županije